

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
A. Wokół idei społeczeństwa obywatelskiego	9
B. Problemy badawcze	16
C. Historiografia powstania styczniowego. Przegląd dzieł i problemów	20
D. Źródła	46
ROZDZIAŁ 1 Budowanie wspólnoty	53
A. Wokół potrzeby wspólnoty	54
B. Rola symboli w kształtowaniu poczucia wspólnotowości	60
C. Modernizacja	66
D. Relacje obywatelskie – współdziałanie, napięcia, konflikty	71
E. Liberalizm	77
ROZDZIAŁ 2 Aleksander Wielopolski	81
A. Wokół kompetencji społecznych margrabiego	81
B. Prawodawstwo jako narzędzie porządkujące sferę społeczną	92
ROZDZIAŁ 3 Państwo powstańcze a społeczeństwo	112
A. Rozważania o źródłach władzy	112
B. Absolutyzm rewolucji	121
C. „Naród pod prawem wojskowym” – „władza absolutna” Rządu Narodowego	156
D. „Precz z patriotyzmem połowicznym” – rząd wrześniowy wobec społeczeństwa	172
E. Państwo i społeczeństwo w ideologii Romualda Traugutta	180
F. Urzędy i obywatele w państwie powstańczym	190
ROZDZIAŁ 4 Chłopi a powstanie styczniowe	195
A. Chłopi w Królestwie Polskim i zachodnich guberniach Cesarstwa Rosyjskiego	197

B. Problem chłopski w programach politycznych	199
C. Rząd Narodowy wobec chłopów	202
D. Udział chłopów w powstaniu	210
E. Ukaz o uwłaszczeniu i jego konsekwencje	226
ROZDZIAŁ 5 Wojna obywatelska	230
A. Obywatele i wojna	230
B. Ofiarność obywatelska	238
C. Armia obywatelska – od ideowej do poborowej	245
D. Postawy wobec sądów i kar	251
E. Integracja w czasach walki	258
F. Postawy wobec wojny	261
PODSUMOWANIE	272
STRESZCZENIE	280
SUMMARY	283
BIBLIOGRAFIA	286
INDEKS NAZWISK	294
SPIS ILUSTRACJI	300
ILUSTRACJE	301